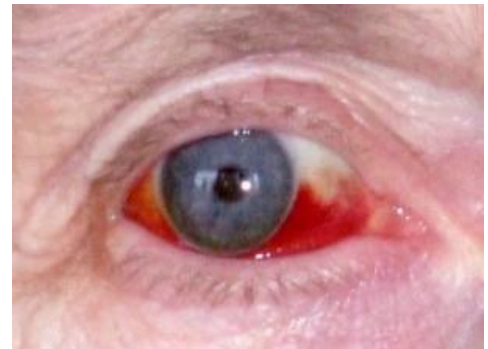

Beth yw Gwaedlif Is-gyfbilennol?

Term technegol yw hwn am waedu sy'n digwydd rhwng y gyfbilen neu bilen y llygad, a rhan gwyn y llygad.

Pan ddigwydda hyn, does dim symptomau fel poen, ond byddwch yn sylwi ar waed o dan bilen y llygad. O ganlyniad i'r gwaedu, bydd pilen y llygad yn edrych yn rhydd ac yn llac.

Mae rhai pobl yn disgrifio teimlad o bopian ysgafn yn y llygad, cyn iddyn nhw sylwi ar y cochni. Weithiau mae yna fân deimlad bod rhywbeth yn y llygad, neu bod y llygad yn brifo.

Nid yw'n anghyffredin iddo ddigwydd eto yn ddiweddarach.

Pa driniaeth bydd angen arnaf i?

Pan ddigwydda hyn, does dim angen triniaeth. Bydd y gwaedu'n diflannu'n araf fel arfer mewn 2-3 wythnos. Fel unrhyw glais arall, bydd y lliw coch yn troi'n lliw melyn/brown cyn diflannu.

Beth yw achosion y gwaedu?

Yn y rhan fwyaf o achosion does dim rheswm amlwg – mae jest yn digwydd. O dro i dro, gall gael ei achosi gan anaf i'r llygad neu'r pen. Weithiau mae'n digwydd ar ôl pesychu'n drwm neu fod yn sâl (chwydu). Efallai y byddwch chi'n fwy tebygol o gael un os oes gennych yr anhwylder gwaedu a elwir yn hemoffilia, neu os ydych yn cymryd meddyginiaeth gwrthgeulydd (fel warfarin).

Pobl hŷn sy'n tueddu i'w cael fwyaf. Achosion eraill yw:

- Pesychu neu disian yn drwm.
- Pwysedd gwaed uchel.
- Rhwbio'r llygad yn ormodol.
- Gweithgareddau sy'n rhoi straen (fel cario bagiau siopa trwm neu godi pethau trwm)

Beth dylwn ei wneud os yw'r gwaedu'n parhau?

Os gewch chi ragor o broblemau gyda gwaedlif ar bilen y llygad, neu os oes gennych gleisiau anesboniadwy ar rannau eraill o'r corff, neu eich bod yn cleisio'n hawdd, mae angen i chi weld eich meddyg teulu. Gwnewch yn siŵr eich bod yn dweud wrth eich meddyg os ydych yn cael un, ac nad yw eich pwysedd gwaed wedi'i wirio yn ddiweddar.

Os oes unrhyw bryderon gennych ynglŷn â'ch anaf, cysylltwch â'r Adran Achosion Brys / Uned Mân Anafiadau berthnasol:

Ysbyty Brenhinol Gwent: 01633 234056

Ysbyty Nevill Hall: 01873 732073

**Adran Mân Anafiadau Ysbyty Ystrad Fawr:
01443 802353 neu 802349**

**Uned Mân Anafiadau Ysbyty Aneurin Bevan (YAB):
01495 363318**

Cyfeiriadau:

<https://patient.info/eye-care/eye-problems/subconjunctival-haemorrhage>

https://www.moorfields.nhs.uk/sites/default/files/A%26E%20Subconjunctival%20haemorrhage_0.pdf

**“Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg/
This document is available in English”.**